

Epidemiologische update

RAG 11/05/2022

Op 21 januari 2022 heeft het Overlegcomité de coronabarometer als instrument voor communicatie en gestructureerde en proactieve beleidsvoorbereiding inzake sanitaire maatregelen goedgekeurd, waarbij drie beheersniveaus worden gebruikt. De indicatoren en drempels die de RAG hanteert voor de inschatting van de epidemiologische situatie en het bepalen van het beheersniveau worden hier beschreven.

Naast de specifieke drempels steunt de analyse van de epidemiologische situatie verder op een bredere evaluatie, waarbij kwalitatieve (bv. bestaan van clusters) en strategische (bv. teststrategie) indicatoren mee in rekening worden gebracht.

BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

Er was de voorbije week een wisselende trend voor de verschillende indicatoren. Een aantal indicatoren, zoals het aantal besmettingen nationaal en de positiviteitsratio (PR) voor personen met symptomen, zijn nog verder gedaald, maar minder snel dan de voorbije weken en niet meer overal. Zo is de trend voor beide indicatoren in Brussel eerder stabiel. Het aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen lijkt ook te stabiliseren, op een niveau dat nog hoger ligt dan na de voorgaande golven. En nog andere indicatoren, zoals de R_t van besmettingen en hospitalisaties en het aantal consultaties voor COVID-19 bij huisartsen, vertonen opnieuw een stijging. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Waals-Brabant vertonen nu de minst gunstige evolutie.

De stabiele en nog steeds hoge PR voor personen zonder symptomen, alsook de surveillance van het afvalwater wijzen nog steeds op een hoge viruscirculatie, en de wijziging in trend voor verschillende indicatoren tonen aan dat de epidemiologische situatie nog onstabiel is.

Het beheersniveau nationaal wordt dan ook nog steeds op twee behouden. De incidentie van besmettingen en de PR bevinden zich nog steeds op niveau 3, het aantal nieuwe hospitalisaties op niveau 2, en het aantal consultaties bij een huisarts voor COVID-19 en de ICU bezetting komen overeen met niveau 1 (nationaal). Om naar een lager beheersniveau te kunnen gaan moet er een constante dalende trend zijn gedurende minstens 2 tot 3 weken, wat nu niet het geval is. Als de trend van de voorbije week zich verder zet (beperkte daling van besmettingen en hospitalisaties tot zelfs stabilisatie of lichte toename), is er een risico om op een hoog plateau te blijven hangen wat betreft het aantal ingenomen ziekenhuisbedden, met langdurige druk op het zorgsysteem, en snel opnieuw overbelasting bij een nieuwe golf van besmettingen. In deze context, samen met de opmars van de varianten BA.4 en BA.5 en internationaal ook een toenemende trend van infecties in verschillende landen (zowel binnen als buiten de EU), is het geen goed idee om de Corona Barometer op te schorten. Voor het beleidsniveau 2 is het nog steeds aanbevolen om verplicht een mondkapje te dragen op het openbaar vervoer, omdat de ventilatie er vaak onvoldoende is (vooral in oude voertuigen) en niet iedereen de keuze heeft om al dan niet gebruik te maken van het openbaar vervoer (in tegenstelling tot andere activiteiten/plaatsen). In de praktijk is er echter nog maar beperkte opvolging en handhaving van deze verplichting. Kwetsbare personen dragen dan ook beter een FFP2 masker om hen te beschermen. Daarnaast is het dragen van een mondkapje nog

steeds essentieel binnen de zorgsector (inclusief apotheken, die hiervan deel uitmaken), ook nog in beleidsniveau 1, omdat de zorg veilige omgeving moet kunnen bieden aan alle patiënten. Een specifieke experten groep heeft in februari een advies opgesteld voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmaatregelen in de zorgsector (in het bijzonder mondmaskers).

Besluit classificatie nationaal: beheersniveau 2 met een vertraagde daling tot stabiliserende trend van de indicatoren.

NATIONAAL

Indicatoren i.v.m. intensiteit

Het aantal vastgestelde nieuwe besmettingen vertoonde algemeen ook in de week van 1 tot 7 mei verder een dalende trend, met gemiddeld 4.385 nieuwe besmettingen per dag, vergeleken met 4.720 de week voordien (-7%). De daling is wel veel minder sterk dan de voorgaande weken. Het reproductiegetal (Rt) op basis van het aantal nieuwe besmettingen is dan ook gestegen en benadert opnieuw de waarde 1 (stijging van 0,834 vorige week naar 0,958).

De 14-daagse cumulatieve incidentie nationaal is nog verder gedaald van 642/100.000 tot 553/100.000. In Brussel stabiliseert de incidentie voor de meeste leeftijdsgroepen, met nog een verdere lichte stijging voor de 10-19-jarigen. In Wallonië was er nog een daling voor de leeftijdsgroepen van 20 jaar en ouder, maar ook daar lijkt er voor de meest recente dagen een stabilisatie op te treden. En ook in Vlaanderen is de trend stabiel voor de 0-19-jarigen, met een sterke vertraging van de daling voor de oudere leeftijden.

Het aantal uitgevoerde testen is in de week van 1 tot 7 mei eerder licht gestegen, met gemiddeld 19.549 testen per dag, vergeleken met ongeveer 19.200 de week voordien. Het gaat verder om een lichte toename voor de leeftijd van 10 tot 19 jaar, deels voor mogelijke COVID-19 maar ook voor betalende testen.

Het aantal verkochte zelftesten in apotheken is in week 18 (2 tot 8 mei) nog licht gedaald, met een totaal van 72.829 testen¹ vergeleken met ongeveer 81.600 de week voordien (Bron: APB & OPHACO). Het aantal gerapporteerde positieve zelftesten is ook nog verder gedaald, met een totaal van 4.287 in week 18, vergeleken met ongeveer 4.900 de week voordien. Voor 4.098 personen werd er een PCR-test uitgevoerd ter bevestiging, waarvan 90,1% een positieve PCR-test had (stabiel).

De positiviteitsratio (PR) is in de week van 1 tot 7 mei nog licht gedaald, maar ook minder dan de week voordien (daling van 27,0% de week voordien tot 24,7%). De trend is verder vergelijkbaar voor alle leeftijdsgroepen. Het betreft opnieuw vooral een daling voor personen met symptomen, voornamelijk in Vlaanderen. In Brussel en Wallonië was de PR voor symptomatische personen eerder stabiel. Ook voor asymptomatische personen is de trend verder stabiel gebleven (in alle regio's), met de hoogste waarde (30%) bij de 10-19-jarigen.

Het aantal contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is in week 18 voor de eerste keer na 5 weken daling opnieuw licht gestegen, met nationaal gemiddeld 35 contacten per 100.000 inwoners per dag, vergeleken met 32/100.000 de week voordien (Bron: huisartsen Barometer). Het gaat vooral om een toename in Wallonië (van 45 naar 54/100.000) en in Brussel (van 17 naar 26/100.000). Hierdoor stemt Wallonië opnieuw overeen met het criterium voor beleidsniveau 2.

De incidentie van consultaties voor griepaal syndroom (ILI) bij de huisartsenpeilpraktijken daalde van 225 episodes/100.000 per week in week 17 naar 122/100.000 in week 18. De positiviteitsratio voor SARS-CoV-2 bij ILI patiënten bleef stabiel (62%).

De ervaren werkbelasting voor vermoeden van COVID-19 bleef stabiel, waarbij 13% van de artsen deze als hoog en 4% als zeer hoog beschouwden (vergeleken met respectievelijk 13% en 3%).

---

¹ Mogelijke onderschatting omdat de registratie op naam voor burgers zonder verhoogde terugbetaling geen verplichting is maar een aanbeveling. Preliminaire data, mogelijke vertraging op rapportering voor meest recente dagen.

Indicatoren i.v.m. ernst

Het aantal nieuwe hospitalisaties voor COVID-19 in de week van 4 tot 10 mei verder gedaald, met gemiddeld 123 opnames per dag, vergeleken met 138 de week ervoor (-10%). Net zoals voor de besmettingen is de daling ook minder snel, met een toename van het reproductiegetal (Rt) gebaseerd op het aantal nieuwe hospitalisaties (stijging van 0,874 de week voordien tot 0,924). De predictiemodellen voor het aantal nieuwe hospitalisaties tonen voor de komende twee weken een stabiele tot licht dalende trend.

Het aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19 patiënten is de voorbije week ook verder gedaald, met een totaal van 1.847 ingenomen bedden (-13%), en 117 ingenomen ICU-bedden (-6%). Dit is ook een tragere daling dan vorige week. De opnames voor COVID-19 en deze met COVID-19 (opname voor een andere reden maar met een positieve COVID-19 test) evolueren verder met een zelfde trend.

Het aandeel van WZC-bewoners op het aantal nieuwe hospitalisaties is al een aantal weken stabiel rond 5%. Meer informatie over de surveillance in ziekenhuizen is beschikbaar in een wekelijks rapport.

Het aantal overlijdens is in week 18 verder gedaald, met een totaal van 83 geregistreerde sterfgevallen (niet geconsolideerde data, vergeleken met 110 de week voordien), variërend van 5 tot 22 per dag. Het sterftecijfer bedroeg 0,72/100.000 inwoners in België, 0,71/100.000 in Wallonië, 0,75/100.000 in Vlaanderen en 0,57/100.000 in Brussel. Dit is overal een daling, behalve in Brussel (lichte stijging maar kleine aantallen).

Andere indicatoren

De indicatoren voor de opvolging van de epidemiologische situatie in de woonzorgcentra (WZC) evolueren globaal verder gunstig (in een context van globaal stabiele maar lage participatiegraad). Er was de voorbije week nationaal een verdere daling van het aantal nieuwe bevestigde COVID-19 gevallen bij bewoners en bij personeelsleden, en van het aantal nieuwe clusters en aantal grote clusters. In week 18 waren er tot nu toe 25 nieuwe mogelijke clusters² (voorlopige data, vergeleken met een totaal van 45 in week 17), en 2% van de WZC hadden een grote cluster (vergeleken met 3% de week voordien). Het aantal hospitalisaties van bewoners is wel licht gestegen, voornamelijk in Brussel, en in mindere mate ook in Vlaanderen. Zie het dashboard voor meer details.

Het aantal besmettingen op scholen in het Nederlandstalig onderwijs bleef in week 18 verder globaal stabiel bij leerlingen (n=1.809 vergeleken met 1.757 de week voordien), en nam toe bij het personeel (n=1.761 vergeleken met 972). Er worden geen gegevens meer verzameld door ONE in het Franstalig onderwijs, aangezien er geen maatregelen meer zijn voor contacten van een positief geval in kinderen/jongere gemeenschappen en er bijgevolg geen tussenkomst meer is van PSE-teams.

De surveillance op afvalwater lijkt een dalende trend aan te tonen van de virusconcentraties in het afvalwater, vooral in Vlaanderen. De drie opgevolgde indicatoren³ vertonen echter

---

² Het gaat om mogelijke clusters omdat deze theoretisch gedetecteerd werden op basis van de data uit de surveillance. Er is een onderzoek van de uitbraak nodig om dit te bevestigen in de praktijk.

³ De surveillance volgt de evolutie van de concentratie van het SARS-CoV-2-virus in het afvalwater. De indicator "Hoge circulatie" geeft de gebieden aan waar de gemeten virusconcentraties hoog zijn (ten minste de helft van de maximumwaarde die in de derde golf, tussen midden februari en begin mei, werd geregistreerd). De indicator "Snelle toename" heeft betrekking op de zones waar de gemeten virusconcentratie in de afgelopen week snel is toegenomen (stijging met meer dan 70% over de laatste 7 dagen). De indicator "Stijgende trend" geeft de bekens

wekelijkse schommelingen. Op basis van de resultaten van 4 mei beantwoordde geen van de 41 opgevolgde zuiveringsinstallaties⁴ aan de indicator "Stijgende trend" (vergeleken met 12 de week voordien), maar was er wel een toename van het aantal gebieden voor de indicator "Snelle toename" (8 vergeleken met 3 de week voordien). Het aantal gebieden met een alert voor de indicator "Hoge virus circulatie" bleef stabiel (4 vergeleken met 3). Op provinciaal niveau vertoonde Luik een alert voor de indicator "Snelle toename" en Henegouwen voor "Hoge circulatie".

Meer informatie over de methodologie en de analyse van de resultaten is te vinden in een wekelijks verslag.

In de periode van 25 april tot 8 mei 2022 werden 598 stalen geanalyseerd in het kader van de baseline surveillance van circulerende varianten. Daarvan vertegenwoordigden de Omikron-variant subtypes BA.1 en BA.1.1 samen 0,8% (verdere daling) en de Omikron-variant subtype BA.2 98,8% (stabiel). Het aantal in België geïdentificeerde infecties met BA.4, BA.5 en BA.2.12.1 blijft nog steeds beperkt (respectievelijk 19, 7 en 3 gevallen). Meer informatie is beschikbaar op de website van het NRC.

In Zuid-Afrika maken BA.4 en BA.5 ondertussen 100% van de infecties uit. Het aantal besmettingen en de PR nemen er nog steeds toe. Ook het aantal ziekenhuisopnames neemt toe, maar nog steeds veel minder dan in vorige golven⁵. Een gelijkaardig beeld ziet men in New York State en de VS, waar het aandeel BA.2.12.1 gestaag toeneemt en reeds 62% uitmaakt in de regio New York en 36.5% in de ganse VS. In New York State stijgt het aantal gevallen en ziekenhuisopnames nog, maar ook hier nog steeds minder dan in vorige golven⁶. In Europa en het Verenigd Koninkrijk (VK), neemt het aantal gemelde BA.4, BA.5 en BA.2.12.1 gevallen ook gestaag toe, maar percentsgewijs blijft het aantal nog steeds beperkt. De meeste BA.4 gevallen werden door Oostenrijk gemeld (57), gevolgd door het VK (52) en Denemarken (28). België meldde 19 gevallen. BA.5 werd het meest door Duitsland gemeld (95 gevallen), gevolgd door Portugal (57) en het VK (41). België meldde 7 gevallen. Van BA.2.12.1 werden in het VK reeds 86 gevallen gemeld, in Denemarken 72, in Duitsland 18 en in België 3⁷.

Een risk assessment door UKHSA stelt dat er een duidelijk groeivoordeel is van BA.4/BA.5 t.o.v. BA.2, op zijn minst gedeeltelijk wegens immuun ontwijking, en dat er nog onvoldoende gegevens zijn om de ernst van de infecties te evalueren⁸. De conclusie in een Nature artikel is dat deze (en andere toekomstige) sublineages infectiegolven kunnen veroorzaken maar waarschijnlijk niet veel meer ernstige gevallen⁹.

Een nieuwe preprint vond voor het eerst dat de immuniteit opgewekt door vaccinatie (met CoronaVac) minder beschermt tegen BA.4, BA.5 en BA.2.12.1 infecties dan tegen BA.1 infecties¹⁰.

---

aan waar de virusconcentraties over de laatste 14 dagen meer dan 6 dagen is toegenomen. Sedert week 12 wordt de 5^e golf als referentieperiode genomen voor de berekening van de indicatoren.

⁴ Als gevolg van de overstromingen in juli zijn de waterzuiveringsinstallaties van Wegnez (Verviers) en Grosses-Battes (Luik) nog steeds buiten werking. Deze twee gebieden zijn daarom momenteel niet opgenomen in de surveillance. Luik is nog goed vertegenwoordigd, maar Verviers niet.

⁵ Tulio de Oliveira on Twitter; Wards Cases Public (2021) (nicd.ac.za); DAILY HOSPITAL SURVEILLANCE (DATCOV) REPORT - NICD

⁶ CDC COVID Data Tracker: Variant Proportions; Daily Hospitalization Summary | Department of Health (ny.gov)

⁷ <https://cov-lineages.org/>

⁸ Risk assessment for SARS-CoV-2 variants V-22APR-03 and V-22APR-04 (publishing.service.gov.uk)

⁹ Are COVID surges becoming more predictable? New Omicron variants offer a hint (nature.com)

¹⁰ BA.2.12.1, BA.4 and BA.5 escape antibodies elicited by Omicron infection | bioRxiv

PROVINCIES

Indicatoren met betrekking tot het aantal besmettingen

De 14-daagse incidentie van besmettingen is in bijna alle provincies/regio's nog gedaald, behalve in Brussel, waar de trend eerder stabiel is (zie tabel pagina 7). Er is wel een wijziging in trend voor de meest recente periode. Het aantal besmettingen voor de laatste 7 dagen is nog in de meeste provincies gedaald, maar minder snel dan de weken voordien. In Vlaams- en Waals-Brabant is er een stabilisatie en in het Brussels gewest een toename. De Rt is ook overal toegenomen en is nu opnieuw > 1 in Waals-Brabant en in Brussel. De PR voor symptomatische personen is wel overal verder gedaald, maar de waarden zijn nog steeds hoog, gaande van 31,2 tot 42,3%.

Indicatoren met betrekking tot ziekenhuisopnames

De 7-daagse incidentie van hospitalisaties vertoont nog steeds wekelijkse schommelingen. Er was de voorbije week nog een daling in Luxemburg, Luik, Antwerpen en West-Vlaanderen, maar in de andere provincies/regio's was de trend stabiel. Het aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen schommelt ook van week tot week, met een globaal eerder stabiele trend.

Gezien de huidige onstabiele epidemiologische situatie blijft het beheersniveau deze week overal ongewijzigd. Ook voor Limburg wordt het niveau voorlopig nog niet van 3 naar 2 verlaagd, omdat de incidentie van hospitalisaties niet verder is gedaald en de Rt is gestegen (net zoals in de andere provincies).

GEMEENTEN

Het aantal gemeenten met een stijgende trend bleef vorige week opnieuw stabiel, waarbij drie gemeenten een alert vertoonden (in de provincies Luik, Henegouwen en Luxemburg), vergeleken met vier de week voordien.

De gemeenten met de hoogste 14-daagse incidentie zijn nog steeds vooral deze in de Duitstalige gemeenschap, maar nu ook in Vlaams-Brabant.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

Emmanuel André (KULeuven), Caroline Boulouffe (AViQ), Géraldine De Muylder (Sciensano), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Yves Lafort (Sciensano), Tinne Lernout (Sciensano), Quentin Mary (SSMG), Pierrette Melin (CHU Liège), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Jasper Sans (COCOM), Giulietta Stefani (Sciensano), Steven Van Gucht (Sciensano), Greet Van Kersschaever (Domus Medica), Sidonie Van Renterghem (ONE).

Periode 01-07/05/2022	Besmettingen 14d incidentie per 100.000	% Wijziging Gevalen (7d)	Aantal testen/ 100.000	Rt infecties	PR	Hospitalisaties 7d incidentie per 100.000 ¹¹	ICU bezetting	Verdubbelings/ halveringstijd nieuwe hospitalisaties	Beheers- niveau
België	553	-7%	1.162	0,958	36,7%	7,8	6%	-46	2
Antwerpen	548	-15%	1.174	0,913	31,4%	7,2	6%	-14	2
Henegouwen	512	-7%	1.065	0,957	37,1%	7,3	5%	35	2
Limburg	514	-19%	1.077	0,879	31,2%	8,1	6%	-38	3
Luik	445	-4%	844	0,986	42,3%	9,6	7%	-16	2
Luxemburg	557	-9%	1.009	0,926	33,5%	3,1	2%	-13	2
Namen	540	-3%	931	0,972	35,6%	6,6	7%	-42	2
Oost-Vlaanderen	672	-8%	1.401	0,952	38,7%	11,6	3%	72	3
Vlaams-Brabant	691	-2%	1.343	0,990	40,8%	2,8	11%	-35	2
Waals-Brabant	594	-0%	1.151	1,006	40,4%	4,2	0%	10	2
West-Vlaanderen	542	-11%	1.133	0,923	38,0%	10,3	4%	-240	3
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	403	+13%	1.287	1,100	37,2%	7,7	7%	-35	2
Duitstalige Gemeenschap	692	-4%	926	0,966	NA	3,8	NA	NA	2

¹¹ Resultaten voor week 18, van 2 tot 8 mei 2022.